The Geriatric Depression Scale

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *The Geriatric Depression Scale*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31585

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Geriatrik Depresyon Ölçe?i (GDÖ), ya?l? popülasyonda depresyon semptomlar?n? taramak için özel olarak tasarlanm??, dünya çap?nda kabul görmü? bir psikometrik araçt?r. Orijinal olarak Yesavage ve arkada?lar? taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, ya?l?larda somatik semptomlar?n etkisini minimize ederek bili?sel ve duygusal bile?enlere odaklan?r. Türkiye'deki adaptasyon çal??mas?, özellikle inme sonras? minör depresyonun güvenilir bir ?ekilde tespit edilmesindeki uygunlu?unu ara?t?rm??t?r.

Ölçek, h?zl? uygulanabilirli?i ve yüksek hassasiyeti sayesinde geriatrik klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda yayg?n olarak kullan?lmaktad?r. Mevcut kaynak, ölçe?in Türkçe adaptasyonunun güvenilirlik ve geçerlilik analizlerine odaklanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Geriatrik Depresyon Ölçe?i, **GDS**, Depresyon, Ya?l?l?k, Geriatri, Psikometri, Uyarlama, ?nme Sonras? Depresyon.

Yazarlar

Ölçe?in orijinal geli?tiricileri 1980'lerin ba??nda J. A. Yesavage ve arkada?lar?d?r. Türkiye'deki adaptasyon çal??mas?n?n yazarlar? ise ?unlard?r: E. Y. Sivrio?lu, K. Sivrio?lu, T. Ertan, F. S. Ertan, E. Cankurtaran, O. Aki, D. Uluduz, B. ?nce ve S. Kirli.

Amaç

Geriatrik Depresyon Ölçe?i'nin temel amac?, ya?l? eri?kinlerdeki klinik depresyon belirtilerini h?zl? bir ?ekilde taramak ve de?erlendirmektir. Ya?l? popülasyonun benzersiz sa?l?k ve bili?sel zorluklar? göz önüne al?narak, somatik ?ikayetlerin (uyku bozukluklar?, i?tah kayb?) depresyon puan?n? a??r? yükseltmesini engellemek için tasarlanm??t?r.

2009 y?l?nda E. Y. Sivrio?lu ve ekibi taraf?ndan gerçekle?tirilen Türkiye uyarlama çal??mas?n?n özel amac?, ölçe?in inme sonras? dönemde ortaya ç?kan **minör depresyon** durumlar?n?n güvenilir ve geçerli bir ?ekilde tespit edilip edilemeyece?ini belirlemek ve böylece nöropsikolojik ortamlarda kullan?ma sunmakt?r.

Yap?

GDÖ, ya?l?l?kta depresyonun öznel ve duygusal bile?enlerini ölçen bir yap?y? temel al?r. Ölçülen temel psikolojik yap?, ki?inin **duygudurum** durumunu, ya?amdan keyif alma yetene?ini (anhedonia), umutsuzluk hislerini ve sosyal geri çekilme e?ilimlerini içerir. Ölçek, depresyonun

ARABPSYCHOLOGY.COM

ya?la ili?kili fiziksel hastal?klarla kar??mas?n? önlemek amac?yla, i?tah, uyku ve enerji kayb? gibi somatik semptomlara odaklanmaktan kaç?n?r.

Bu yap?sal odaklanma, ya?l? bireylerin kendi duygusal deneyimlerini yans?tmalar?na olanak tan?r ve somatik hastal?klar?n yayg?n oldu?u geriatrik bir ortamda tan?sal do?rulu?u art?rmak için önemli bir temel sa?lar.

Geçerlik

Geriatrik Depresyon Ölçe?i'nin orijinal versiyonu, klinik tan?sal araçlarla (örne?in, DSM kriterleri) yüksek düzeyde e?zamanl? geçerlik göstermi?tir. Türkiye'deki uyarlama çal??mas?nda (Sivrioglu et al., 2009) yap?lan geçerlik analizleri, ölçe?in özellikle **inme sonras? minör depresyon** tan?s?nda yeterli düzeyde ay?rt edici geçerli?e sahip oldu?unu ortaya koymu?tur.

Çal??ma, ölçe?in Türk popülasyonunda geriatrik depresyonu tespit etme yetene?ini do?rulam?? ve özellikle nörolojik hasta gruplar?nda klinik kullan?m için uygunlu?unu kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Geriatrik Depresyon Ölçe?i, genellikle yüksek düzeyde iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) sergilemektedir. Orijinal çal??malar ve uluslararas? adaptasyonlar, genellikle 0.80'in üzerinde alfa de?erleri rapor etmektedir. Bu yüksek iç tutarl?l?k, ölçekteki maddelerin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y?, yani depresyonu ölçtü?ünü göstermektedir.

Sivrioglu ve arkada?lar?n?n (2009) uyarlama çal??mas?, Türk geriatrik popülasyonunda, özellikle inme hastalar?nda, ölçe?in test-tekrar test ve iç tutarl?l?k güvenilirli?ini destekleyen bulgular sunmu?tur. Bu bulgular, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar verebilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Geriatrik Depresyon Ölçe?i'nin (GDÖ-30) orijinal faktör yap?s? genellikle tek bir genel depresyon faktörü veya üç faktörlü bir yap? olarak tart???lmaktad?r. Bu faktörler genellikle Duygudurum (Dysphoria), Bili?sel Bozukluklar ve Motivasyon/Enerji Kayb? etraf?nda toplan?r.

Sivrio?lu ve ekibinin 2009 tarihli Türkiye uyarlamas?, ölçe?in Türk kültürel ve dilsel ba?lam?nda geçerli bir faktör yap?s? sergileyip sergilemedi?ini belirlemek amac?yla faktör analizi tekniklerini kullanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in hedef popülasyonda (inme sonras? hastalar) yap?sal geçerlili?ini desteklemek için kritik öneme sahiptir ve ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n korunup korunmad???n? incelemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Tarama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Genellikle 30 maddelik (GDÖ-30) veya 15 maddelik (GDÖ-15) k?sa form ?eklinde uygulanan, iki seçenekli (Evet/Hay?r) yan?t format?na sahip öz bildirim ölçe?idir.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal), ve çok say?da di?er dil.

Popülasyon Grubu: Geriatrik Popülasyon (Ya?l? Yeti?kinler).

Ya? Grubu: 60 ya? ve üzeri bireyler.

Popülasyon Detaylar?: Sivrio?lu ve arkada?lar?n?n çal??mas? özellikle **inme** geçirmi? ve minör depresyon riski ta??yan hastalar üzerinde odaklanm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireylere maddeler okunur veya bireyler kendileri okur ve her maddeye "Evet" veya "Hay?r" ?eklinde yan?t verirler. Cevaplar, depresif belirtilerin varl???na göre puanlan?r ve toplam puan depresyon ?iddetini gösterir.

Anahtar Kelimeler

Geriatri, Duygudurum Bozukluklar?, Psikometri, Tarama, Adaptasyon, Ya?l? Yeti?kinler, **GDS**, **Depresyon**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar (Uyarlama Çal??mas?): E. Yusuf Sivrio?lu

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: ysivri@uludag.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? dönemde yazar?n ba?l? oldu?u kurum (Uluda? Üniversitesi T?p Fakültesi Nöroloji Anabilim Dal?).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Geriatrik Depresyon Ölçe?i (GDS), kamu mal? olarak kabul edilen ve genellikle ücretsiz kullan?lan bir araçt?r. Ölçe?in kullan?m? için genellikle herhangi bir ücret talep edilmemekle birlikte, akademik yay?nlarda referans gösterilmesi zorunludur. Türkiye'deki uyarlama çal??mas? 2009 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Sivrioglu, E.Y., Sivrioglu, K., Ertan, T., Ertan, F.S., Cankurtaran, E., Aki, O., Uluduz, D., Ince, B.& Kirli, S.(2009). Reliability and validity of The Geriatric Depression Scale in detection of poststroke minor depression, *Journal Of Cl?n?cal And Exper?mental Neuropsychology*, *31*(8), 999-1006. doi: 10.1080/13803390902776878

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: the-geriatric-depression-scale-toad.pdf

Geriatrik Depresyon Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu bölüme, kaynak içerikte Geriatrik Depresyon Ölçe?i'nin maddeleri sa?lanmad??? için, yaln?zca orijinal ölçek maddelerinin bu k?sma eklenece?i not edilmi?tir. Maddeler mevcut kaynakta bo? b?rak?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM